

איגרת המפגש לסיכום הפעילות הבין-מגזרית המשותפת במהלך מצב החירום בדרום הארץ

ב- 12.3.09, ט"ז אדר תשס"ט, קיימה רשות החירום הלאומית ערב הוקרה לארגוני המגזר השלישי שנטלו חלק בפעילות הסיוע והתמיכה לתושבי הדרום במהלך ימי מבצע עופרת יצוקה. הערב התקיים במעמד סגן שר הביטחון, מתן וילנאי, וראש רשות החירום הלאומית, תא"ל (במיל) זאב צוק רם. במפגש השתתפו נציגי ארגוני החברה האזרחית, משרדי הממשלה ונציגי פיקוד העורף שנטלו חלק במפגשי השולחן העגול במהלך תקופת החירום בדרום.

במהלך מפגש ההוקרה קרא ראש רשות החירום הלאומית לנציגי הארגונים המייצגים את המגזר השלישי לקחת חלק בתרגיל הלאומי שתערוך הרשות בחודש יוני הקרוב. הוא ציין כי האופן בו יתורגלו ארגוני המגזר השלישי לקראת מצבי חירום, הוא נושא מורכב ביותר וכי על שני הצדדים ללמוד יחד את הלקחים ממבצע עופרת יצוקה. הוא הדגיש את העיקרון שהנחה את הרשות במהלך תקופת החירום, על פיו מוסדות התיאום הבין-מגזריים דוגמת השולחן העגול ודסק המגזר השלישי ברשות החירום הלאומית, אינם מנחים את הארגונים אלא מצביעים על היעדים של הממשלה בתחום בניית החוסן של העורף ומספקים לארגונים תמונת מצב של עמדת המדינה ופעולותיה ומאפשרים לארגונים להתייחס אל היעדים הממשלתיים ולהתכנס אליהם במידה ויבחרו בכך. יתרונו של המגזר השלישי טמון בחופש ההתארגנות שלו וביכולת שלו לספק מענים מהירים וגמישים התואמים את צרכי האוכלוסייה. הממשלה והמגזרים השותפים לה בפעילות בחירום משלימים זה את פעילותו של זה. ראש הרשות ציין כי מעבר לסיוע באספקת הצרכים, תודת הממשלה לארגונים נובעת גם מכך שהם סייעו לרשות החירום לגבש תמונה עדכנית של הנעשה בשטח.

נציג גויינט-ישראל הגיב לדבריו של ראש רח"ל ואמר כי הממשלה ספקה לארגונים ידע אודות גבולות הגזרה של פעולותיה. המערכה בדרום מצאה את הארגונים עם פחות משאבים מבעבר אולם עם ממשלה שנוכחת ומבצעת. הוא ציין כי בניגוד לממשלה, לארגונים אין די משאבים המאפשרים להם להיערך לחירום.

משרד הביטחון ון
רשות החירום הלאומית
מכלול אוכלוסייה

השולחן העגול מופעל על ידי הממשלה ובמימונה, באמצעות:

אכ"א

האגודה לפיתוח ולקידום כח אדם
בשירותים החברתיים בישראל
מיסודו של ג'וינט ישראל

שיתוף

לקידום החברה האזרחית
The Israel Center for Civil Society

טלפון: 03-6976905 / 810
פקס: 03-6974147

margalit_cohen@mod.gov.il

נציגה נוספת מג'וינט-ישראל הוסיפה כי עמותות המגזר השלישי עומדות כעת נוכח מצב חירום כלכלי המאיים על פעילותן. נציג ארגון הנכים אמר כי במהלך המבצע הוכיחה הממשלה יכולת משילות. הוא ציין שיש להגביר את המודעות לצרכים של נכים ושל אוכלוסיות מיוחדות וכן לקבוע נהלי פעולה גמישים לאופני הסיוע המיועדים להם.

נציג 'מנהיגות אזרחית' אמר כי שיתוף הפעולה שנוצר סביב השולחן העגול בחירום הוא ההוכחה לתחושת השליחות של הארגונים. הוא ציין את ערכה של ההיכרות שנוצרה בין הנציגים במהלך פגישות השולחן. נציג ארגון 'לב אחד' אמר כי יש צורך לשפר את זרימת הידע מהשולחן העגול אל הרשויות. יש לתת את הדעת על מקומם של ארגונים ויוזמות התנדבות שאינם מחוברים לפעילות הממוסדת. יו"ר מועצת תנועות הנוער תיאר את ההתגייסות של חניכי ומדריכי התנועות. הוא ציין כי בקרב תנועות הנוער קיימת שאיפה להפוך את הפעילות בחירום לממוסדת במסגרת מערך מל"ח או במסגרת המישור המקומי.

נציג 'שיתופים' הדגיש את הצורך במיצוי היכולות של המגזר השלישי בתחום נכסי הרוח דוגמת ההתנדבות. מן הצד השני רצוי שהמגזר השלישי ילמד ויכיר בנכסים שיש למגזר הממשלתי בחירום. לדבריו, התיאום בין הממשלה לבין הרשויות המקומיות סייע לעמותות המגזר לבצע את פעולותיהן. נציגת 'נט"ל' ביקשה להדגיש את הצורך בתפיסה אסטרטגית כוללת של המגזר השלישי בתוך מערך החירום. נציג 'קרן רש"י' הדגים את המחויבות של הקרן להוראות בדבר חלוקת מזון. לדבריו, הקרן נמנעה מלחלק מזון גם כשהיתה דרישה לכך מראש רשות מקומית. הוא הדגיש את לקיחת האחריות של ראשי הרשויות והחיבור של רוח זו אל ההוראות של משרד הביטחון.

נציגת משרד החינוך ציינה את הפעילות המשותפת המוצלחת של הממשלה ושל המגזר השלישי. כמו כן היא דיווחה על הפקת הלקחים שהמשרד עורך בעקבות ההתמודדות עם המצב המיוחד בעורף. נציג משרד ראש הממשלה ציין את הרצון הטוב שגילו השותפים שלקחו חלק בשולחן העגול בחירום ובכלל הפעילות בשטח. הוא אמר כי השולחן העגול בחירום הוא ניסיון חלוצי בקנה מידה בין-לאומי. לדבריו, ההתמודדות עם המערכה בדרום הצביעה על שינוי תודעתי שהתבטא ברצון כללי ללקיחת אחריות במקום חיפוש אחר האחראי.

לקראת תום הדיון תאר ראש רח"ל את מתווה התרגיל שיערוך מערך החירום ביוני 2009. הפעם יושם דגש על מוכנות האזרחים. לדבריו, לקראת התרגיל כל אזרח יצטרך לשאול את עצמו מה רמת המוכנות האישית שלו ושל משפחתו. התרגיל יתמקד במרחבים עירוניים במרכז הארץ.

מתן וילנאי, סגן שר הביטחון, סיכם את הדיון ואמר כי התרגיל הוא מבחן נוסף לקשרים שבין המגזרים. הוא הזמין את הארגונים לקחת חלק פעיל בתרגיל ולסייע למערכי החירום לתרגל את המערכות האזרחיות.

לדבריו, משרד הביטחון היה נחוש לקחת את האחריות ולפעול גם בתנאים של חוסר בתקציב ההפעלה של רח"ל. נראה שהעיונות העתידיים יצריכו הפעלה של מערכות הטיפול בעורף ולכן יש להגביר את ההשקעה במערכות אלו. ארגון החזית האזרחית של ישראל הוא יעד מרכזי שיש לו עלויות גבוהות. הוא אמר כי המערכה בדרום לא תהיה דומה למלחמה כוללת מבחינת האתגרים וההתמודדויות עם, והוסיף כי 'הרוצה בשלום ייכון למלחמה'.

המערכה חשפה גילויים של התנדבות ולכידות חברתית וחיזקה את תחושת השייכות. סגן השר אמר כי הוא מודה לכל אחד מהנציגים שלקחו חלק במאמץ. לדבריו, לעוצמה הממשלתית 'מלמעלה' נוספה עוצמה אזרחית 'מלמטה'. הוא ביקש לציין את פעילותם של פיקוד העורף ומטה מל"ח והוסיף את תקוותו כי הרוח של ימי המבצע תחזק בחברה הישראלית את הסולידריות החברתית. עוד הוא הוסיף, כי הוכח שהאחריות המשותפת לצד תכניות סדורות הובילו לעמידות רבה יותר של הרשויות והישובים לעומת תקופות קודמות.

משתתפים בדיון: מר **אסא אברמסקי**, מנכ"ל קרן קיסריה; עו"ד **יהודה אל-רם**, מנכ"ל, 'לב אחד'; מר **אלברט אסף**, נציג קרן רש"י בדרום; גב' **יעל בורג**, ראש תחום התנדבות, ג'וינט ישראל; מר **דיויד גדרון**, מנהל מרכזי החוסן, הקואליציה הישראלית לטראומה; גב' **אורלי גל**, מנכ"ל, נט"ל; מר **ערן גלזר**, יו"ר, מועצת תנועות הנוער; מר **שלמה דושי**, מנכ"ל, שיתופים; גב' **גלית ויזרמן**, מנהלת מחלקת פרויקטים לאומיים, הקרן לידידות; גב' **נועה חסדאי**, המחלקה לשירותי חירום, משרד הבריאות; גב' **מגי כהן**, ראש חטיבת אוכלוסייה, רשות החירום הלאומית, משרד הביטחון; מר **אלי כרמלי**, מנהל קשרי ציבור, הסוכנות היהודית; גב' **יעל לוונטל**, מנהלת אחריות תאגידית, הריבוע הכחול; רס"ן **שתו מטקיייה**, רמ"ד מתנדבים פיקוד העורף; גב' **דנה מנור**, רכזת מתנדבים, 'לתת'; ד"ר **ירון סוקולוב**, מנכ"ל, מנהיגות אזרחית; גב' **נעמי סטוצ'ינר**, נשיאה ומנכ"לית בין-לאומית, בית איזי שפירא; מר **חיים פוזנר**, ראש תחום חירום, ג'וינט ישראל; מר **אהוד פראוור**, ראש האגף לתכנון מדיניות, משרד ראש הממשלה; מר **זאב צוק-רם**, ראש רשות החירום הלאומית, משרד הביטחון; עו"ד **ירון קידר**, שיתופים; מר **קינן רבינו**, מנכ"ל, רוח טובה; מר **רוני שכטר**, יו"ר מטה מאבק הנכים; גב' **גלית שרם**, רשות החירום הלאומית, משרד הביטחון; סא"ל **סיגל תדהר**, רע"ן רשויות ומשרדי ממשלה, פיקוד העורף; מר **יריב מן**, האגף לתכנון מדיניות, משרד ראש הממשלה.